

αὐτήν· ἀλλ' ἂν ἦτο καλὸν ἀφ' ἑνὸς διὰ τὸν Δυ-
κᾶν, ἦτο ἐνδεχόμενον νὰ βλάψῃ τὴν Γιλβέρτην
καὶ ἡ Μεγάλη Ἐκλεκτόρισσα ἐνδιεφέρετο ἀνα-
τίρρητως πολὺ ὑπὲρ τῆς νεάνιδος. Ἡτο φανερὸν
ὅτι τὸ συμβάν μεγεθυνόμενον ἐκ τῶν διηγήσεων
τῶν μαρτύρων ἔμελλε νὰ προξενήσῃ μέγαν θόρυ-
βον εἰς Μελέν. Ὁ ταγματάρχης αὐτός, ὅστις ἔξ
ἀρνίου μετεβάλλετο εἰς τίγριν καὶ ἐρράθιζεν
ἀφοῦ ἐπλήγωνε διὰ τοῦ ξίφους θὰ ἐκέρδιζε πολὺ¹
ἴπι τοῦ κοινοῦ σεβασμοῦ· ἀλλ' ὅμως τις ἄλλος
θὰ ἔζημιούτο ἔξ ὅλης ταύτης τῆς περιστάσεως
εἰμὴ ἡ ὑπόληψις τῆς Γιλβέρτης; Εἶναι τόσον εὐ-
χάριστον πρᾶγμα ἡ κατὰ γυναικός τινος κακο-
λογία! . . . καὶ ἔτι μᾶλλον εὐχάριστον ἡ κατ'² αὐ-
τῆς συκοφαντία! . . . "Α! ἂν ὁ Ροθέρτος δὲ
Μομβρὲν ἤδυνατο νὰ νυψευθῇ τὴν δεσποινίδα
Βερδιέ! ἡ κατάστασις θὰ ἡπλοποιεῖτο τότε καὶ
τὸ σκάνδαλον θὰ διελύετο ἐν τάχει... 'Αλλ' ἡ
'Αγγλίς! ὑπῆρχεν ἡ 'Αγγλίς! . . .

— Λοιπόν; ἡρώτησεν ἡ 'Ερρικέττα τὸν Δυ-
κᾶν, ἡμπτοροῦμεν νὰ ἴδωμεν αὐτὴν τὴν φοβερὰν
'Αγγλίδα;

Ο Αἰμίλιος ἐγίνωσκεν ἐκ τοῦ Ρεβίλ ὅτι ἡ
Ἐλλεν Μόργχαν εὑρίσκετο ἐν Μελέν, ἐκ συμπτώ-
σεως δὲ καὶ ὁ κ. Τραπελάρ, ὁ ἐν Μελέν δικηγό-
ρος τῆς κυρίας Ἐρβλαί ἐγνώρισε τὴν μητέρα τῆς
Κυπριανῆς. Ἐμαθεν ὅτι ἦτο στενοχωρημένη καὶ
ὅτι κατεδίώκετο ἐν Παρισίοις ὑπὸ ἀνηλεῶν πι-
στωτῶν, ἡ ὄργη δὲ τῆς "Ἐλλεν ἐν μέρει βεβαίως
προήρχετο καὶ ἔξ αὐτῶν τῶν μικρῶν καὶ μεγά-
λων δικαστιῶν φροντίδων καὶ ἐνοχλήσεων. Ἡ
Ἐρρικέττα ἤκουε καὶ ἐλάμβανεν ὑπὸ σημείωσιν
πάσας ταύτας τὰς λεπτομερείας, ἀναπλάττουσα
νοερῶς τὸ σχέδιον τῆς μάχης. Πρὸς στιγμὴν
ἐσκέφθη νὰ παρακαλέσῃ τὴν "Ἐλλεν Μόργχαν
ὅπως εὐαρεστηθῇ νὰ μεταβῇ εἰς τὴν ἐν Δαμμαρὶ³
χάριν σπουδαίας τινὸς ἀνακοινώσεως· ἀλλ' ἐσυλ-
λογίσθη κατόπιν ὅτι ἡ 'Αγγλίς, ἡτις ἔθεώρει ἑα-
τὴν ὡς κόμησσαν δὲ Μομβρέν, δὲν θ' ἀπεδέχετο
τὴν πρόσκλησιν, παραβλέπουσα δὲ πάντα κα-
νόνα ἔθιμοταξίας ἡ κυρία Ἐρβλαί ἀπεφάσισε νὰ
ὑπάγῃ αὐτὴ νὰ εὕρῃ τὴν "Ἐλλεν εἰς τὸ μικρὸν
παρὰ τὸν σταθμὸν τοῦ σιδηροδρόμου οἰκημάτης.
Ἐχρειάζετο πρὸς τοῦτο μία πρόφασις· ἡ 'Ερρι-
κέττα εἶχε μίαν τοιαύτην ἔξαρτετον, τὸν ὑπὲρ τῶν
ἔργαστηρίων ἔρανον, χάρις ἀκριβῶς εἰς τὸν ὄ-
ποιον εἶχε μεταβῆν καὶ ὁ Ροθέρτος δὲ Μομβρὲν
εἰς τὴν οἰκίαν τῆς πρό τινος χρόνου.

Ἡ "Ἐλλεν Μόργχαν λίαν ἔξεπλάγη ἰδοῦσα εἰσ-
ερχομένην εἰς τὸν μικρὸν τῆς θάλαμον γυναικά
κομψῶς ἐνδεδυμένην, ἦν εὐθὺς ἔξ ἀρχῆς δὲν ἀνε-
γγώρισεν. 'Αλλ' ἡ ἀνάμυνσις τοῦ 'Αθών ἐπῆλθε
ταχέως εἰς τὸ πνεῦμά της καὶ ἀμα ὡς ἡ κυρία
Ἐρβλαί εἶπε τὸ ὄνομά της, ἡ 'Αγγλίς ἐμάντευ-
σεν ὅτι σκοπός τις ἔτερος ὑπεκρύπτετο ὑπὸ τὴν
πρόφασιν τῆς ἐπισκέψεως καὶ ἔλαβεν ἐπιφυλακτι-

κὴν στάσιν. Παρεκάλεσε νὰ καθήσῃ τὴν 'Ερρι-
κέτταν, ἥτις περιεργάζετο τὴν εὔειδῆ ἐκείνην γυ-
ναικα, τὴν λεπτοφυῖ, λευκήν, ψυχράν, ξανθήν,
ἔχουσαν ὅμματα παρθενικὰ καὶ φοβερὰ ἄμα. Ἡ
"Ἐλλεν ἔζητησε συγγνώμην διὰ τὴν ἐν τῷ οἰκή-
ματι ἀταξίαν. Κατεγίνετο ἀκριβῶς εἰς τὴν προ-
παρασκευὴν τῶν χρειώδων τοῦ ταξειδίου καὶ ἡ
κυρία Ἐρβλαί τὴν εὔρισκεν ἐν τῇ ἀκμῇ τῆς ἀνα-
στατώσεως. Ἡ "Ἐλλεν προσεκάλεσε τὴν θαλα-
μηπόλον της ὅπως εἰπη αὐτῇ νὰ ταχτοποιήσῃ
ὑπωσοῦν διάφορα μικρὰ ἀντικείμενα τοῦ καλ-
λωπισμοῦ, φαλίδας καὶ φύκτρας διεσπαρμένας καὶ
διὰ νὰ δειξῃ ἐνταυτῷ ὅτι εἶχε θαλαμηπόλον.

Ἡ 'Ερρικέττα ἥτο ἀγγίνους. Διέβλεπεν ἐν
αὐτῇ τῇ πολυτελείᾳ τῶν χρειώδων τοῦ ταξει-
δίου, ἐν τῇ ἐπιμόνῳ φιλαρεσκείᾳ τοῦ καλλωπισμοῦ
ποιάν τινα κατάπτωσιν ὑπολαγχόνουσαν, τὴν οἰ-
κονομικὴν στενοχωρίαν, περὶ τῆς εἶχεν ὅμιλησει
αὐτῇ ὁ Τραπελάρ. Δὲν δυσπρεστήθη διὰ τοῦτο
ἔφθανεν ἀκριβῶς εἰς τὴν ψυχολογικὴν στιγμήν.
"Ἐπρεπε μόνον νὰ δειξῃ εἰς τὴν "Ἐλλεν ὅτι δὲν
ῆρχετο δι' αὐτό.

("Επεται συνέχεια).

ΤΑ ΝΕΑ ΟΠΛΑ

ΚΑΙ ΑΙ ΕΝ ΤΑΙΣ ΜΑΧΑΙΣ ΑΠΩΛΕΙΑΙ

"Υπῆρξε, καιρὸς καθ' ὃν ἡ πρόοδος συνίστατο
εἰς τὴν ἐφεύρεσιν νέων μηχανῶν πρωτισμένων
εἰς τὴν ἐπίτασιν τῆς εὐδαιμονίας τῆς ἀνθρωπό-
τητος, εἰς τὴν ἐπαύξησιν ἡ τὴν διευκόλυνσιν τῆς
παραγωγῆς. Πρὸ δέκα ἐπτὰ ὅμως ἐτῶν δὲν συμ-
βαίνει πλέον τὸ τοιοῦτο· οἱ ἐφευρέται φαίνονται
καταβάλλοντες πᾶσαν αὐτῶν τὴν εὐφύιαν, πάσας
τὰς γνώσεις καὶ τὰς προσπαθείας των ὅπως ἔζε-
ρωσι μέσα καταστροφῆς φοβερώτερα τῶν ἥδη
ὑπαρχόντων· οἱ δὲ σταθμοὶ τοῦ πολιτισμοῦ ση-
μειοῦνται διὰ τῆς παραδοχῆς νέων μηχανῶν ἢ
ἐκκρηκτικῶν ὄργανων. Ἡ τελευταία ἐν τῷ εἰδει
τούτῳ ἐπιτυχία εἶναι ἡ μυδραλλιούρολος Μάξιμ,
ἔργον πολίτου τινος τῶν Ἱνωμένων Πολιτεῶν,
οὐτινος τὰ παρὰ διαφόρων εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων
γενόμενα πειράματα τὰ μέγιστα, ως φαίνεται,
ἐπέτυχον.

Κατὰ τὸν πόλεμον τοῦ 1870, οἱ Γάλλοι ἐπή-
ροντο καὶ δικαίως διὰ τὴν μυδραλλιούρολον Δὲ
Ρεφφὺ βάλλουσαν 125 βολὰς τὸ λεπτόν· πλὴν
τὸ τοιοῦτο εἶναι μηδαμινὸν ἀπέναντι τῶν κατόπιν
κατασκευασθεισῶν καὶ ἴδιῃ τῆς νέας ἀμερικανικῆς
μηχανῆς, ἡτις δύναται νὰ βάλῃ καὶ μέχρις 600
βολῶν κατὰ τὸ αὐτὸν χρονικὸν διάστημα καὶ
ἡτις — εἰς τοῦτο δὲ συνίσταται ἡ πρόοδος (i),
— χρησιμοποιεῖ τὴν πρὸς τὰ ὄπίσω ὥθησιν τοῦ
ὅπλου μετὰ τὴν βολὴν διὰ τὴν ἐκ νέου γέμισιν.

‘Η διάμετρος τῆς μυδραλλιοθόλου Μάζιμ ποικίλλει, ἀλλὰ ὅσον μικροτέρα είνε, τόσον ἡ ταχύτης τῆς βολῆς αὐξάνει· ἡ ἀρίστη είνε τῶν 11 χιλιοστομέτρων· τὰ φυσίγγια ὅμοια τὸ μέγεθος μὲ τὰ τοῦ ὄπλου Μάουζερ εύρισκονται παραπλεύρως ἐντὸς λωρίδος ἐκ πανίου καὶ χωριστῆς δι’ ἔκαστον θέσεως· δι’ ἀπλῆς πιέσεως τοῦ διακτύλου ρίπτεται ἡ πρώτη βολή, μεθ’ ὃ ἀφίνεται τὸ ὄπλον νὰ λειτουργῇ μόνον καὶ ἡ κίνησις ἐξακολουθεῖ αὐτομάτως διὰ μόνης τῆς πρὸς τὰ ὄπίσω ὀθήσεως, δι’ ἡς ἀπορρίπτεται τὸ βληθὲν φυσίγγιον καὶ ταύτοχρόνως εἰσχύγεται νέον εἰς τὸν σωλῆνα.

Ἐπειδὴ ἡ ταχύτης τῆς βολῆς ἐπιφέρει σημαντικὴν θέρμανσιν, ὁ ἐφευρέτης ὅπως ἐλαττώση τοὺς ἐνδεχομένους κινδύνους ἔσχε τὴν ἰδέαν νὰ περιβάλῃ τὸν σωλῆνα τοῦ ὄπλου δι’ ἑτέρου σωλῆνος πλήρους ὕδατος, τὸ ὄποιον πρέπει νὰ ἀνανεοῦται· κατ’ ἀναλογίαν ἡμισείας λίτρας μετὰ πᾶσαν χιλιάδα βολῶν, τοῦ ὑγροῦ ἀποκτῶντος θερμοκρασίαν ἐκατὸν βαθμῶν μετὰ ἓν λεπτὸν ταχέος ρίμματος. ‘Η μυδραλλιοθόλος εἶνε ἐλαφροτάτη, διότι ἀποτεθειμένη ἐπὶ κιλλίθιαντος μετὰ τροχῶν καὶ φέρουσα ἀλεξίπυρον ἐκ χάλυβος πρὸς προρύλαξιν τῶν χειριζομένων αὐτὴν ἔλκει βάρος μόνον ἐκατὸν χιλιογράμμων, προώρισται δὲ κατὰ τὴν γνώμην τῶν δοκιμασάντων αὐτὴν νὰ παράσχῃ μεγάλας ἐκδουλεύσεις εἰς τὴν ἄμυναν τῶν φρουρίων, καὶ ν’ ἀντικαταστήσῃ τὰ ὑπάρχοντα περιστροφα τηλεόδα. ’Αλλως τε αἱ μυδραλλιοθόλοι καὶ τὰ περιστροφα τηλεόδα· ἔχουσι στενὴν συγγένειαν πρὸς ἄλληλα. ’Ἐν Γαλλίᾳ μόνον περὶ τῶν τελευταίων τούτων γίνεται λόγος, φαίνεται δὲ ὅτι δυσαρεστηθέντες ἐκ τῶν μυδραλλιοθόλων παρηγόρησαν ὀλοσχερῶς τῆς ἴδεας τοῦ νὰ μεταχειρισθῶσιν αὐτὰς ἐκ νέου. Πλὴν τὸ τοιοῦτο δὲν συμβαίνει ἀλλαχοῦ, ὅμολογητέον δὲ ὅτι οἱ Γάλλοι ἀδίκιως φαίνονται μὴ ικανοποιηθέντες ἐκ τοῦ ἐπιλθόντος ἀποτελέσματος. Τὸ μᾶλλον ἀξιούμημένευτον παράδειγμα ἔξι ὥστων περὶ τούτου δυνάμεθα ν’ ἀναφέρωμεν εἴνε τὸ τῆς 38^{ης} γερμανικῆς ταξιαρχίας τῆς βαδισάστης κατὰ τῆς μεραρχίας Γρενιέ ἐν Μάρς λὰ Τούρ. Τὰ πέντε τάγματα ἔξι ὧν ἀπετελεῖτο ἡ ταξιαρχία περιεῖχον 95 ἀξιωματικοὺς καὶ 4546 ἄνδρας· τὸ πῦρ τοῦ πεζικοῦ καὶ τῶν μυδραλλιοθόλων δι’ οὐ ὑπεδέχθησαν αὐτὰ ἡτο τόσον σφρόν, ὥστε μετ’ ὀλίγα λεπτὰ 72 ἀξιωματικοὶ καὶ 2542 στρατιῶται ἐτέθησαν ἐκτὸς μάχης.

‘Η Στρατιωτικὴ Ἐπιθεώρησις τῆς ’A. I. l o d a πῆς μνημονεύει δύο ἔτερα καταπληκτικὰ παραδείγματα ἐξηγμένα ἐκ τοῦ ’Ρωσσοτουρκικοῦ πολέμου τοῦ 1877—1878, ἔξι ὧν τὸ ἓν συνέβη κατὰ τὴν πολιορκίαν τῆς Νικοπόλεως καὶ τὸ ἔτερον ἐν Πλεύνῃ, ἔνθα ἡ χρησιμοποίησις μιᾶς πυροβολαρχίας ἐκ μυδραλλιοθόλων ἤναγκασε τὸν

ἐχθρὸν νὰ καταπαύσῃ ἐντελῶς τὸ ἔως τότε φοβερὸν πῦρ αὐτοῦ.

Ἐκτὸς τῆς μυδραλλιοθόλου Μάζιμ, περὶ ἡς ἀνωτέρω ὡμιλήσαμεν, ὑπάρχουσι καὶ ἔτερα πολυάριθμα ὅπλα τοῦ αὐτοῦ εἰδούς κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἡτον εύγοούμενα εἰς διαφόρους χώρας. ’Αλλὰ πρῶτον τί ἀκριβῶς ἔστι μυδραλλιοθόλος; ’Η μυδραλλιοθόλος εἶνε ὄπλον βίπτον βλῆμα πλήρες, οὐ ὁ σωλὴν εἰς ὅλα τὰ νῦν ὑπάρχοντα συστήματα εἶνε ὅμοιος τοῦ σωλῆνος τοῦ ἐν χρήσει παρὰ τῷ πεζικῷ τῆς χώρας ὄπλου, ἔξι οὐ ἔν μόνον εἰδος φυσιγγίων χρησιμεύει δι’ ἀμφότερα τὰ ὄπλα. Τινὲς μὲν ἔχουσιν ἔνα μόνον σωλῆνα, ἄλλαι δὲ ἔχουσι πλείστους· ἡ γαλλικὴ μυδραλλιοθόλος τοῦ 1870 εἶχεν εἰκοσιπέντε, τεταγμένους εἰς πενταπλῆν σειράν. ’Ἐκ τῶν γνωστοτέρων ταῦν συστημάτων εἶνε τὸ τῆς μυδραλλιοθόλου Γκάτλιγκ ἔχούσης 4, 6, 8 καὶ 10 σωλῆνας συνημένους ὑπὸ ἔν περιβλημα καὶ περιστρεφομένους περὶ τὸν ἀξωνα τοῦ ὄπλου ως ὁ κύλινδρος τοῦ περιστρόφου πιστολίου. Τὸ ὄπλον τοῦτο δύναται νὰ ρίψῃ 1000—1200 βολῶν κατὰ λεπτόν. Οἱ Ἀγγλοι ἐν Σουδάν μετεχειρίσθησαν ἔν εἰδος τοῦ ὄπλου τούτου ἔχον δύο σωλῆνας καὶ βάλλον 500 βολὰς κατὰ λεπτόν· πρὸς δὲ ἐπὶ τοῦ παρόντος δοκιμάζουσι τὴν μυδραλλιοθόλον Νορδεμφέλδ, ἔχουσαν μέχρι 10 σωλῆνας, δυναμένην νὰ βάλλῃ 1500 βολὰς κατὰ λεπτόν καὶ προσενοῦσαν ἐξ ἀποστάσεως 1100 μέτρων ἀποτέλεσμα οἷον ἥθελον προξενεῖσαι 70 ἐμπειροι σκοπευταῖ.

Ἡ ἵσχυς τῆς βολῆς τῶν μυδραλλιοθόλων ποικίλλει· τινὲς δύνανται νὰ βάλλωσιν ἀποτελεσματικῶς μέχρι 2700 μέτρων, ἀλλὰ τὸ ἀληθὲς δριόν, καθ’ ὃ δύνανται νὰ εἶνε χρήσιμοι εἶνε τὸ τῶν 1500 μέτρων. Προσθετέον ὅτι εἰσὶν ἐφωδιασμέναι διὰ συστήματος ἐπιτρέποντος τὴν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἡτον διασπορὰν τῶν βλημάτων, οὕτως ὡστε ἡ μυδραλλιοθόλος Νορδεμφέλδ τῶν 10 σωλήνων ἐπὶ παραδείγματι ἐνῷ ἐν συνήθει περιστάσει διασπέει τὰ βλημάτα εἰς ἔκτασιν 4 μέτρων ἐπὶ 1000 μέτρων ἀποστάσεως, διασπέειρει αὐτὰς εἰς ἔκτασιν 35 μέτρων ὅταν τεθῇ εἰς ἐνέργειαν τὸ σύστημα τῆς διασπορᾶς.

Δὲν εἰσερχόμεθα εἰς παρατηρήσεις θεωρητικὰς περὶ τῆς χρήσεως τῶν μυδραλλιοθόλων. Περιορίζουμεθα νὰ εἰπωμεν μόνον ὅτι εἰς τὰς πλείστας τῶν περιστάσεων τὸ ἱππικὸν δὲν δύναται νὰ ἐνεργήσῃ ἔνευ ύποστηρίζεως τοῦ πεζικοῦ. ’Αλλ’ ἡ μυδραλλιοθόλος ἔχαρακτηρίσθη ως πεζικὸν συμπεπικραμέον· ἐπομένως ὅταν ἔν σύνταγμα ἱππικοῦ παρακολουθήται ὑπὸ 2 μυδραλλιοθόλων Νορδεμφέλδ, εἶνε τὸ αὐτὸς ως νὰ παρηκολουθεῖτο ὑπὸ 150 ἀκροβολιστῶν.

“Οπως δήποτε αἱ μυδραλλιοθόλοι, αἵτινες ἐν Γαλλίᾳ ἰδίως ἀπὸ τοῦ τελευταίου πολέμου εἶχον ὀλοσχερῶς ἐγκαταλειφθῆ, φαίνονται ἀνακτῶσαι

όπωσδον τὴν εὔνοιαν ἢ τούλάχιστον ἀξιοῦνται τῆς τιμῆς τῆς συζητήσεως. "Αλλως τε τὰ ἐπαναληπτικὰ ὅπλα δι' ὧν εἰσὶν ώπλισμένοι οἱ στρατοὶ πασῶν τῶν δυνάμεων κατὰ τὴν παροῦσαν ὥραν τί ἄλλο εἴνε εἰμὴ εἴδη μυδραλλιοθόλων; Ψ' ὅψιν λαμβάνων τις τὰ μηχανήματα ταῦτα τὰ προωρισμένα νὰ ἐπιρρίπτωσι βροχὴν μολύbdου κατὰ τοῦ ἔχθρου, ἀναλογίζεται μετὰ τρόμου τίθα συμβῇ καὶ πόσα θύματα θὰ προξενήσωσιν αἱ μέλουσαι μάχαι.

"Αλλοτε, τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν οἱ ἄνδρες παρηγγέλλοντο νὰ πυροβολῶσι μεθοδικῶς καὶ σκοπεύοντες, ἐλέγετο ὅτι ὅπως φονευθῆεις ἀνὴρ ἀπητεῖτο βάρος μολύbdου ἵσον μὲ τὸ τοῦ σώματός του. 'Απλὴ ἐπισκόπησις ἐπὶ τῶν τελευταίων ἐκστρατειῶν θὰ ἐπιτρέψῃ ἡμῖν νὰ ποιήσωμεν παραβολές τινας καὶ νὰ συναγάγωμεν τινα συμπεράσματα.

Χωρὶς ν' ἀναφέρωμεν τὰς ἐκ τῶν νοσημάτων προειλθούσας ἀπώλειας, ὑπολογίζονται εἰς 175,000 οἱ φονευθέντες ἢ πληγωθέντες κατὰ τὸν Κριμαϊκὸν πόλεμον, ἐξ ὧν 51,000 Γάλλοι. 'Ο ὁλικὸς ἀριθμὸς τῶν ῥιφθέντων βλημάτων ἀνῆλθεν εἰς 90 ἑκατομμύρια, ἐξ ὧν 30 ἕρριψαν οἱ Γάλλοι καὶ 45 οἱ Ρώσοι. "Οθεν ἀφαιροῦντες ἐκ τοῦ ὁλικοῦ ἀριθμοῦ τοὺς τραυματισθέντας ἐξ ἀγχεμάχων ὅπλων ἐξ ἐκρήξεων ὑπονύμων κλπ. συμπεραίνομεν ὅτι ἀντιστοιχοῦσι 1000 βλήματα πρὸς πάντα τραυματισθέντα ἄνδρα.

"Η εἰς Ἰταλίαν ἐκστρατεία, πολὺ ὀλιγώτερον μακρά, ἐστοίχισεν εἰς τὴν Γαλλίαν μόνον 5500 φονευθέντας ἢ ἀποθιάσαντας ἐκ τῶν τραυμάτων.

Εἰς τὸν κατὰ τὴν Αὐστρίας πόλεμον ἐν ἔτει 1866 ἢ Πρωσσία ἀπώλεσε μόνον 4405 ἄνδρας· ἐλαχίστη ἢ ζημία ἀπέναντι τῶν σημαντικῶν φρελειῶν, ἃς ἡρύσθη ἐκ τῆς νίκης της.

Αἱ συνεχεῖς μεταβολαὶ τῶν ὅπλων, ὡν ἐγένετο χρῆσις κατὰ τοὺς διαφόρους τούτους πολέμους ὥρειλον ν' αὐξήσωσι καὶ ἀναλογίαν σημαντικωτέρων τὸν ἀριθμὸν τῶν θυμάτων. Σημειωτέον ἐν τούτοις ὅτι εἰς τὴν μάχην τῆς Σαδόβχας ἐπὶ παραδείγματι οἱ Αὐστριακοὶ οὐδὲ ἀπαξὲ καὶ μετεχειρίσθησαν τὴν λόγχην κατὰ τῶν ἔχθρῶν των.

"Ψ' τὴν ἐποψίν τῆς θυησιμότητος οἱ μᾶλλον διδυκτικοὶ πόλεμοι οἱ ἐπιτρέποντες τρόπον τινὰ τὴν ἀκριβεστέρων περὶ τοῦ μέλλοντος ἐκτίμησιν εἶνε οἱ μᾶλλον πρόσφατοι, τούτεστι ὁ γαλλογερμανικὸς τοῦ 1870 — 1871 καὶ ὁ ῥωσσοτουρκικὸς τοῦ 1877 — 1878.

"Η στατιστικὴ τῶν ἀπώλειῶν τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ κατὰ τὸ 1870 δὲν ἐγένετο δυνατὸν νὰ καθορισθῇ ἐπακριβῶς ἔνεκα διαφόρων αἰτίων. 'Αλλ' ὡς πρὸς τὴν Γερμανίαν εἶνε γνωστὰ τ' ἀποτελέσματα· αἱ ἀπώλειαι αὐτῆς ὑπῆρχαν 28628

ἄνδρες φονευθέντες ἢ ἀποθιάσαντες ἐκ τῶν πληγῶν των καὶ 128000 τραυματισθέντες κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἡττον σοβαρᾶς. Αἱ φονικώτεραι διὰ τοὺς Γερμανοὺς μάχαι ἦσαν ἡ τοῦ Βέρτ, καθ' ἣν ἐτέθησαν ἐκτὸς μάχης 10,530 ἄνδρες, ἡ τῆς Γραβιλότης, ἔνθα ἐτέθησαν ἐκτὸς μάχης ἐν Βιομβίλῃ μὲν 14,820, ἐν Ἀμαρματίλιερ δὲ 20,600, ἡ τοῦ Σαμπινύ, καθ' ἣν οἱ ἐκτὸς μάχης τεθέντες ἀνήλθον εἰς 6,000. 'Ἐν συνόλῳ, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὴν ὁλικὴν δύναμιν τοῦ στρατοῦ οἱ τραυματισθέντες ἦσαν 14 ἐπὶ τοῖς 0/0.

Κατὰ τὸν πόλεμον τοῦτον οἱ Γερμανοὶ κατηνάλωσαν 25 ἑκατομμύρια φυσιγγίων· ὑπολογίζεται δὲ ὅτι 3/4 τοῖς 0/0 ἐξ αὐτῶν ἔσχον ἀποτέλεσμα. Κατὰ τὸ 1866 κατηνάλωσαν 2 1/2 μόνον ἑκατομμύρια· ἀλλ' ἡ ἐπιτυχία αὐτῶν ὑπῆρχεν 1 1/2 τοῖς 0/0, τούτεστι τὸ διπλοῦν. 'Ως πρὸς τὴν αἰτίαν τῶν τραυμάτων ἔβεβαιώθη ἐν Μετζ ὅτι ἐπὶ 3453 γερμανῶν τραυματισθέντων 95, 5 τοῖς 0/0 εἶχον τραυματισθῇ ἐκ σφαιρῶν, 2, 7 τοῖς 0/0 ἐκ βλημάτων τοῦ πυροβολικοῦ καὶ 0, 8 μόνον ἐξ ἀγχεμάχων ὅπλων.

'Απεναντίκς ἐκ τῶν γάλλων τραυματισθέντων 25 τοῖς 0/0 ἦσαν οἱ τραυματισθέντες ἐκ τῶν βλημάτων τοῦ πυροβολικοῦ, 70 τοῖς 0/0 ἐκ τῶν τοῦ πεζικοῦ καὶ 5 0/0 ἐκ τῶν ἀγχεμάχων ὅπλων.

Εἰς τοὺς μέλλοντας πολέμους, ἐν οἷς ἡ ἀκριβεία τῆς βολῆς ἐπαισθητῶς θὰ ἐλαττωθῇ, ἀλλ' ὡς ἀριθμὸς τῶν βαλλομένων σφαιρῶν σημαντικῶς θ' αὐξήθῃ, ὅποια τις ἔσται ἡ ἀναλογία τῆς ἐπιτυχίας; Δύσκολος ἡ ἀπάντησις. 'Ἐν τούτοις ὁ μᾶλλον πρόσφατος ἐξ ὅλων τῶν εὐρωπαϊκῶν πολέμων, ὁ ἐν ἔτει 1877 γενόμενος μεταξὺ Ρωσίας καὶ Τουρκίας, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὀποίου οἱ στρατιῶται τῆς τελευταίκης ταύτης δυνάμεως ἐποίησαν ἀληθῆ σπατάλην τῶν πολεμεφοδίων, δύναται νὰ παράσχῃ ἡμῖν τινας νύζεις. Κατὰ τὸν πόλεμον τοῦτον ὁ ῥωσσικὸς στρατὸς ἔσχε 36,455 φονευθέντας ἢ ἀποθιάσαντας ἐκ τῶν πληγῶν καὶ περίπου 90,000 τραυματίας, ἐξ ὧν 1 μόνον τοῖς 0/0 ἐξ ἀγχεμάχων ὅπλων, πάντες δὲ ἡ ως ἔγγιστα πάντες οἱ λοιποὶ ἐκ βλημάτων τοῦ πεζικοῦ, διότι τὰ τοῦ πυροβολικοῦ μᾶλλον φονεύουσιν ἢ τραυματίζουσιν.

Εὐχερῶς τις ἄγεται νὰ πιστεύσῃ ὅτι ὅσον ἐγγυτέρᾳ εἴνε ἡ γραμμὴ τῶν πυροβολούντων, τόσον φονικώτερος εἴνε ὁ τουφεκοβολισμός· ἀλλ' ἀπεναντίκς κατὰ τὸ λέγειν τινῶν τὸ τοιοῦτο δὲν ἀληθεύει εἰμὴ σχετικῶς. Οὕτως εἰς τὰς «Σημειώσεις ἐπὶ τῆς μάχης τῆς Πλεύνας» τὰς δημοσιεύθεισας ἐν τῇ Στρατιωτικῇ 'Επιθεωρήσει τῆς 'Α.Ι.οδαπτῆς ἀναγνώσκομεν τὰ ἔξης: «Αἱ μᾶλλον ἐπαισθηταὶ ἀπώλειαι συμβαίνουσι μεταξὺ τῆς ἀποστάσεως τῶν 1000 καὶ τῶν 600 βλημάτων. Μετὰ τὴν τελευταίαν ταύτην ἀπόστασιν ἡ ἀκριβεία τοῦ ῥίμματος βαίνει ἐλαττουμένη· οἱ ἡττον

θαρραλέοι ἄνδρες παύουν νὰ πυροβολοῦν· οἱ πλεῖστοι τῶν λοιπῶν σύρουσι τὴν σκανδάλην χωρὶς νὰ ὑψώσωσι τὴν κεφαλὴν ὑπεράνω τοῦ προχώματος· αἱ σφαῖραι διέρχονται σωρηδὸν ἀνωθεν τῆς κεφαλῆς τῶν ἐναντίων».

Τὸ ἔξαγόμενον ἔξι ὅλων τούτων εἶνε ὅτι αὐξανομένου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν βλημάτων αὐξάνουσι καὶ αἱ πιθανότητες τοῦ τραυματισμοῦ ἀν οὐχὶ κατ' ἀναλογίαν μαθηματικῶς ἵσην, ἀλλὰ τούλαχιστον ἐπαισθητῶς. Μία ἐλπὶς ἀπέμενεν· ἐλέγετο ὅτι ἡ σφαῖρα τοῦ τουφεκίου τῶν 8 ὑφεκατομέτρων προύξενει ἀποτελέσματα ὀλιγώτερον σοβαρὰ ἢ ἡ σφαῖρα τοῦ τουφεκίου τῶν 11 ὑφεκατοστομέτρων. Πλὴν φεῦ! αἱ περὶ τούτου μελέται τοῦ ἱατροῦ Διελόρου, καθηγητοῦ ἐν τῇ Στρατιωτικῇ Ἰατρικῇ Σχολῇ ἀφαιροῦσι καὶ τὴν τελευταίαν ταύτην ἐλπίδα. Ἡ σφαῖρα τοῦ ὅπλου τῆς μικρᾶς ὀλικῆς δὲν εἶνε ἐπιεικεστέρα τῶν ἄλλων. «Ἄν εἰς ταῦτα δὲ προσθέσωμεν καὶ τ' ἀποτελέσματα τὰ παραγόμενα ἐκ τῶν ὄβιδων τῶν πεπληρωμένων ἐκ μελινιτίδος, ρόδουρίτιδος κλπ. αἴτινες ἀντὶ νὰ θραυσθῶσιν εἰς δεκαπέντε ἡ εἷχοσι τεμάχια, σκορπίζονται εἰς πεντακόσια ἡ ἔξακόσια θραύσματα παντοίου μεγέθους παρεκτὸς τῶν πολυαριθμων βλημάτων ἀτινα περιέχουσι, θὰ πεισθῶμεν ὅτι οἱ νοσοκόμοι ἐν καιρῷ πολέμου δὲν θὰ ἔχωσι πολλὴν ἀνεσιν.

Ἐντυχῶς ἥρχισάν τινες ἐφευρέται νὰ μεριμνῶσι περὶ τῆς ὑπερκαστίσεως τῶν ταλαιπώρων μαχητῶν ἀπὸ τοῦ πυρὸς τῶν ἀντιπάλων των. Εἰς Δανὸς ἄξιωματικός, ὁ λοχαγὸς Ὁλστάϊ ἐπενόησε καὶ ἐδοκίμασε διὰ πειραμάτων εἰς τὴν πατρίδα του ἀσπίδα ἀποτελουμένην ἐκ δύο πλακῶν χάλυβος πάχους ἐκάστης τριῶν χιλιοστομέτρων, διαχωριζομένην ὑπὸ κενοῦ 25 χιλιοστομέτρων. Τὸ δανικὸν τουφέκιον τῶν 8 ὑφεκατομέτρων ἐκ τοῦ συστάδην δὲν ἡδυνήθη νὰ διατρήσῃ τὴν ἀσπίδα ταύτην. Δύο σκοπευταὶ ὄρθιοι ἡ κατακεκλιμένοι δύνανται νὰ προφυλαχθῶσιν ὅπισθεν τοῦ προστατευτικοῦ τούτου μηχανήματος, φέροντος τέσσαρας ἑπάλξεις, δύο ἄνω καὶ δύο κάτω καὶ νὰ μεταχειρισθῶσιν αὐτὸν κατὰ τοῦ ἔχθροῦ.

«Ηδη οἱ Ἰταλοὶ ἐν Ἀβυσσινίᾳ ἐδοκίμασαν τὴν χρήσιν τῶν μικρῶν ὄχυρωμάτων ἐκ χάλυβος πέντε μέτρων ἀναπτύζεως, ἀτινα ἀντέχοντα πληρέστατα εἰς τὰς σφαῖρας τῶν ὅπλων Βέττεροι, οἵς ἔχρωντο οἱ Ἀβυσσινοί, δύνανται νὰ προφυλάξωσιν εἴκοσι στρατιώτας. Φανερὸν ὅτι θὰ καταλήξωσιν ἐπὶ τέλους· νὰ χορηγήσωσιν ἴδιαιτέραν ἀσπίδα εἰς ἔκαστον στρατιώτην, οὐδόλως δὲ θὰ ἐκπλαγῶμεν ἐν ἴδωμεν μιᾷ τῶν ἡμερῶν τούτων τοὺς θώρακας καὶ τὰς πανοπλίας τῶν ἡμετέρων προγόνων τιθεμένας καὶ αὖθις ἐν χρήσει παρά τινι τῶν εὐρωπαϊκῶν στρατῶν.

A.

ΥΓΙΕΙΝΗ

ΑΙ ΑΣΘΕΝΕΙΑΙ ΤΟΥ ΦΩΝΟΠΩΡΟΥ

Απὸ τὰς τέσσαρας τοῦ ἔτους ὥρας τὸ φθινόπωρον καὶ τὸ ἔαρ, μαζῆ μὲ τὰλλα ἀγαθά των, τὰ ὅποια φέρουν εἰς τὸν ἀνθρωπὸν, φέρουν συγχρόνως, πρᾶγμα ἄξιον ἀπορίας, καὶ ἀσθενείας περισσότερας. Οἱ ἱατροὶ γνωρίζουν κάλλιστα, ὅτι αἱ ἀσθενείαι τῶν ἀναπνευστικῶν ὄργάνων μάλιστα τὸ ἔαρ καὶ τὸ φθινόπωρον ἀναφαίνονται, ἀποβαίνουσαι πολλάκις θανατηφόροι εἰς τοὺς ὑπὸ αὐτῶν προσβληθέντας.

Διατί ὅμως κατὰ τὸ φθινόπωρον ἐπιπολάζουν αἱ ἀσθενείαι τῶν εἰς τὴν ἀναπνοήν μαζὶ χρησιμεύντων ὄργάνων δὲν εἶνε διόλου δύσκολον νὰ τὸ ἔξηγήσωμεν.

Αρκεῖ μόνον νὰ ἔχωμεν ὀλίγας γνώσεις ἐκ τῆς Φυσικῆς καὶ εὐκόλως θὰ ἐννοήσωμεν ὅτι μᾶς λέγει ἡ Φυσιολογία καὶ ἡ θυγάτηρ αὐτῆς Τγιεινὴ περὶ τῶν κατὰ ταύτην τοῦ ἔτους τὴν ὥραν μεταβολῶν εἰς τὴν θερμοκρασίαν καὶ εἰς τὴν ἐκ ταύτης ἔξαρτωμένην πυκνότητα τῶν ἀτμῶν τῆς ἀτμοσφαίρας, ἐντὸς τῆς ὥρας ὅποιας εἰμεθα ἡναγκασμένοι νὰ ζῶμεν.

Αλλὰ δὲν θὰ ἥτο δίκαιον, ἐάν, διὰ νὰ ὑποτηρίζωμεν ὅσα θὰ εἶπωμεν κατωτέρω, ἀνελαυνόμεν ἐδῶ νὰ ἐκθέσωμεν ὅλον τὸ περὶ λειτουργίας τῆς ἀναπνοῆς καὶ τῶν ἀναπνευστικῶν μαζὶ ὄργάνων κεφάλαιον τῆς Φυσιολογίας, διότι τοιούτοι τρόπως οὔτε τὸν σκοπόν μας ἡθέλομεν ἔξυπηρετήσει, οὔτε ἡθέλομεν εἰσθαι βέβαιοι περὶ τῆς μέχρι τέλους ἀνεξικαίας τῶν φίλων μας ἀναγνωστῶν.

Μία λοιπὸν ἀπὸ τὰς συνηθεστέρας ἀσθενείας τοῦ φθινοπώρου εἶνε ἡ λεγομένη συνάγγη, ἡ ὅποια ἐκτὸς τῆς ἐνοχλήσεως, τῆς ὥρας καταντεῖ παραίτιος εἰς τοὺς παθόντας, σπανίως μόνον γίνεται ἀφορμὴ καὶ ἀφετηρία ἄλλου σοβαρωτέρου νοσήματος.

Καὶ ποια μὲν ἀκριβῶς εἶνε ἡ αἵτια τῆς ἐλαφρᾶς αὐτῆς ἀσθενείας δὲν ἔγνωσθη μετὰ βεβαιότητος μέχρι τοῦδε· διότι ἄλλοι μὲν θεωροῦν αὐτὴν προερχομένην ἀπὸ τὴν αἰφνίδιαν μεταβολὴν τῆς θερμοκρασίας, ἄλλοι δέ, καὶ αὐτοὶ ἀπὸ τινὸς ἀποτελοῦν καὶ τὴν πλειονότητα μεταξὺ τῶν ἱατρῶν, θέλουν καὶ καλὰ νὰ ἐπιρρίψουν ὅλην τὴν εὐθύνην εἰς τὰ μικρούμια, τὰ ὅποια ἐπὶ ἐσχάτων οὗτοι ἥρχισαν νὰ διεσχυρίζωνται ἐπανειλημμένως, ὅτι ὑπάρχουν εἰς τὸ βλεννῶδες ὑγρὸν τῶν συναγγώμενων ἀνθρώπων. .

«Η πρώτη γνώμη βασίζεται ἐπὶ τῆς λεγομένης θεωρίας τοῦ χρυσολογήματος, μὲ τὸ ὅποιον ἡ ἱατρικὴ ἔκπαλαι ἐσυνείθεισε νὰ ἔξηγῇ πᾶν ὅτι δὲν κατώρθωσε δι' ἄλλου εύλογοφανεστέρου τρόπου νὰ ἔξηγήσῃ. Εὰν μᾶς παρουσιασθῇ εἰς ἀσθενής,